

ŚRODKI POMOCNICZE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-88
	Środki pomocnicze dla włókiennictwa Petekol B	6061-39
		Zamiast BN-75/6061-39
		Grupa katalogowa 1095

1. WSTĘP

Przedmiotem normy jest środek pomocniczy dla włókiennictwa o nazwie Petekol B będący mieszaniną mydeł wyższych kwasów tłuszczowych, wosku syntetycznego, gliceryny lub glikolu dwuetylenowego, stosowany jako środek zmiękczający i natłuszczający w procesie klejenia osnów z włókien bawełnianych, wełnianych i sztucznych oraz mieszanek tych włókien z włóknami syntetycznymi.

2. OZNACZENIE

PETEKOL B BN-88/6061-39

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Petekol B powinien być produktem o konsystencji pasty, barwy beżowej i zapachu charakterystycznym dla wosku syntetycznego.

3.2. Wymagania fizyczne i chemiczne — wg tabl. 1.

Tablica 1

Wymagania	
a) pH emulsji 10%(V/V)	8 ÷ 9
b) trwałość emulsji 10%(V/V), h, nie mniej niż	6
c) zawartość substancji natłuszczającej, %(V/V), nie mniej niż	35

3.3. Trwałość. Petekol B opakowany i przechowywany zgodnie z rozdz. 4 powinien odpowiadać wymaganiom wg 3.1 i 3.2 w ciągu 6 miesięcy licząc od daty wyprodukowania.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Petekol B należy pakować w bębny metalowe ocynkowane wg BN-87/5046-01 typ 3, podtyp 2, odmiana 5 z dopuszczalną wkładką z folii.

Dopuszcza się stosowanie innych opakowań transportowych nie objętych wymaganiami wg BN-87/5046-01, jeżeli zabezpieczają one produkt nie gorzej

niż ww. opakowania, po uprzednim uzgodnieniu z odbiorcą i przewoźnikiem i mają wymiary zgodne z systemem wymiarowym opakowań wg PN-78/O-79021. Znakowanie opakowań należy wykonać wg PN-85/O-79252 umieszczając na każdym opakowaniu trwały napis zawierający co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) oznaczenie wg rozdz. 2,
- c) numer partii,
- d) masę brutto i netto,
- e) datę produkcji,
- f) liczbę warstw składowania — maksimum 2,
- g) liczbę warstw ładowania — maksimum 2.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji jednostki ładunkowe należy formować na paletach wg BN-81/M-78216. Ładunek na palecie należy zabezpieczyć przed przemieszczaniem się i deformacją tak, aby tworzył wraz z paletą zwartą, stabilną jednostkę ładunkową.

4.3. Przechowywanie. Petekol B opakowany wg 4.1 należy przechowywać w pomieszczeniach magazynowych o temperaturze 5 ÷ 25°C. Opakowania powinny być ustawione pionowo w jednej lub dwu warstwach.

4.4. Transport. Petekol B nie jest materiałem niebezpiecznym i nie podlega przepisom RID/ADR. Petekol B opakowany wg 4.1 może być przewożony dowolnymi środkami transportu, zgodnie z przepisami transportowymi¹⁾. Załadowane do wagonów lub samochodów bębny powinny być zabezpieczone przed przemieszczaniem się w czasie transportu. Opakowania w środku transportu należy ustawiać najwyżej w dwóch warstwach.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

- a) sprawdzenie wymagań ogólnych (3.1),
- b) oznaczanie pH emulsji 10%(V/V) (3.2a),
- c) oznaczanie trwałości emulsji 10%(V/V) (3.2b),
- d) oznaczanie zawartości substancji natłuszczających (3.2c).

¹⁾ Patrz informacje dodatkowe p. 3.

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Organicznego
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Chemii Przemysłowej dnia 29 grudnia 1988 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1989 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1989, poz. 6)

5.2. Wielkość partii nie powinna przekraczać 3000 kg.

5.3. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej. Z przedstawionej do badań partii należy pobrać w sposób losowy opakowania w liczbie podanej w tabl. 2.

Tablica 2

Liczba opakowań w partii	Liczba opakowań wylosowanych
do 6	wszystkie
7 ÷ 15	6
16 ÷ 25	9

Z każdego wylosowanego opakowania należy pobrać z całej wysokości warstwy w bębnie próbnikiem 11 wg PN-74/C-60008 tyle próbek pierwotnych po około 100 g, aby masa próbki ogólnej nie była mniejsza niż 1 kg.

Sporządzenie próbki ogólnej i średniej próbki laboratoryjnej należy wykonać wg PN-67/C-04500 z tym, że masa średniej próbki laboratoryjnej nie może być mniejsza niż 200 g.

Próbkę do analizy rozjemczej należy przechowywać przez 8 tygodni od daty wyprodukowania.

5.4. Opis badań

5.4.1. Sprawdzenie wymagań ogólnych wykonać organoleptycznie.

5.4.2. Oznaczanie pH emulsji 10%(V/V) wykonać za pomocą papierków wskaźnikowych o zawężonym zakresie np. 7 ÷ 9,4.

5.4.3. Oznaczanie trwałości emulsji 10%(V/V). W cylindrze pomiarowym pojemności 100 ml ze szczelnie doszlifowanym korkiem umieścić 9 części objętościowych wody o temperaturze 50°C i 1 część objętościową Petekolu B. Zawartość cylindra silnie wstrząsać w ciągu 1 min. Powstała emulsja powinna być stabilna w ciągu 6 h. Dopuszcza się niewielkie śmietankowanie lub rozrzedzenie emulsji.

5.4.4. Oznaczanie zawartości substancji natłuszczających

5.4.4.1. Odczynniki i roztwory

- Chlorek sodowy cz.d.a., roztwór 10%(m/m).
- Kwas siarkowy cz., roztwór 5%(m/m).
- Mieszanina benzenowo-alkoholowa o składzie 68%(m/m) benzenu cz. i 32%(m/m) alkoholu etylowego skażonego eterem.
- Siarczan sodowy bezwodny cz.d.a.

5.4.4.2. Wykonanie oznaczania. Odważkę 2,5 ÷ 3,5 g Petekolu B odważoną z dokładnością do 0,001 g należy umieścić w kolbie stożkowej 250 ml, dodać 30 ml roztworu kwasu siarkowego i po założeniu chłodnicy zwrotnej ogrzewać utrzymując zawartość kolby w stanie wrzenia w ciągu co najmniej 1 h. Ostudzić, dodać 60 ml mieszaniny benzenowo-alkoholowej i wymieszać w celu rozpuszczenia kwasów tłuszczowych. Zawartość kolby przelać ilościowo do rozdzielacza pojemności 250 ml, a kolbę przepłukać mieszaniną benzenowo-alkoholową, po czym całość ekstrahować w rozdzielaczu. Po rozdzieleniu i wyklarowaniu się warstw, warstwę wodną przenieść do drugiego rozdzielacza i ekstrahować powtórnie 30 ÷ 40 ml mieszaniny benzenowo-alkoholowej. Połączone ekstrakty mieszaniny benzenowo-alkoholowej przemyć 50 ml roztworu chlorku sodowego. Ekstrakt benzenowo-alkoholowy przesączyć do suchej kolby stożkowej o stałej masie pojemności 200 ÷ 250 ml przez sączonek napełniony bezwodnym siarczanem sodowym. Sączonek i rozdzielacz przepłukać mieszaniną benzenowo-alkoholową, którą należy dodać do roztworu znajdującego się w kolbie stożkowej. Mieszaninę benzenowo-alkoholową oddestylować, a pozostałość suszyć w temperaturze 80°C do stałej masy. Masę przyjąć za stałą, gdy różnica między dwoma kolejnymi ważeniami wynosi nie więcej niż 0,003 g.

Zawartość substancji natłuszczających (X) obliczyć w procentach wg wzoru

$$X = \frac{m_1 \cdot 100}{m}$$

w którym:

- m_1 — masa suchej pozostałości, g,
- m — odważka Petekolu B, g.

5.4.4.3. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej dwu oznaczeń wyrażonych w procentach nie różniących się między sobą więcej niż o 0,5.

5.5. Zaokrąglanie i zapisywanie liczb dotyczących końcowych wyników oznaczeń parametrów wg 3.2 należy wykonać zgodnie z PN-70/N-02120 p. 3.3.3.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań stwierdzające zgodność z wymaganiami normy należy dołączyć do każdej wysyłki produktu.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Łódzkie Zakłady Chemiczne ORGANIKA.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-75/6061-39

- zaktualizowano skład wyrobu (dopuszczono stosowanie kwasów tłuszczowych produkcji krajowej) bez zmiany własności aplikacyjnych,
- zaktualizowano postanowienia dotyczące pakowania, przechowywania i transportu,

c) w sposób bardziej precyzyjny określono trwałość emulsji 10%(V/V).

3. Normy i dokumenty związane

PN-67/C-04500 Produkty chemiczne. Wytyczne pobierania i przygotowania próbek
 PN-74/C-60008 Próbniki do pobierania próbek produktów bezkształtnych

- PN-81/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowieściowe bez skrzydeł drewniane 800×1200 — EUR
- PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb
- PN-78/O-79021 Opakowania. System wymiarowy
- PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe
- BN-87/5046-01 Opakowania transportowe metalowe. Bębny z obręczami wytłaczanymi
- Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. nr 53, poz. 272 z 1984 r.)
- Regulamin Przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu i zabezpieczaniu przesyłek towarowych (Dz. TiZK nr 9, poz. 68 z 1985 r.)
- Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. nr 24, poz. 123 z 1963 r. i nr 35, poz. 250 z 1968 r.)
- Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych. Załącznik II do umowy o wzajemnym użytkowaniu wagonów towarowych w komunikacji międzynarodowej (RIV) (Dz. TiZK nr 15, poz. 119 z 1981 r.) wraz z późniejszymi zmianami.
- 4. Symbol wg SWW — 1285-252.**
- 5. Autorzy projektu normy —** mgr Eugenia Łazuchiewicz, mgr inż. Danuta Janeczko.